

Kâzım Paşa (İnanç) (1881-1938)

İnanç, Kâzım Paşa (d. 1881, Diyarbakır-ö. 21 Eylül 1938, Ankara): Asker ve siyaset adamı. Babası Alyanakzade Safer Bey'dir. Harbiye Mektebi'ni (1900) ve Erkân-ı Harbiye Mektebi'ni (1902) bitirdi. Kurmay yüzbaşı oldu. Daha sonra Almanya'da staj yaptı. Trablusgarp (1911-12), Balkan Savaşı'na (1912-13) iştirak eden Şark ve Garp Ordularının sevk ve idaresi için teşkil edilen Büyük Karargâhta Karargâh Kurmayı (Binbaşı) Şark Ordusu Komutanlığı Karargâhında da yine Karargâh Kurmayı olarak görev yaptı. I. Dünya Savaşı'na (1914-18) katıldı. Çanakkale'de Seddülbahir Kıyı Muharebeleri'nde 5. Ordu Kurmay Başkanı (25-26 Nisan 1915) oldu. Bu görevi sırasında albaylığa terfi etti (14 Aralık 1915). Yıldırım Ordular Grubu Komutanlığı Kurmay Başkanı (Ocak-Eylül 1918) olarak görev yaptı. Bu görevi sırasında 1 Mart 1918'de tuğgeneral oldu. Şeria muharebeleri, Nablus Meydan Muharebesi (19-21 Eylül 1918), Halep bölgesine kadar yapılan çekilme harekâtına (22 Eylül-25 Ekim 1918) katıldı. Çeşitli kurmay hizmetlerinde çalıştı; birlik komutanlıklarında ve Erkân-ı Harbiye-i Umumiye ikinci başkanlığında bulundu. Mustafa Kemal (Atatürk)'in 9. Ordu Müfettişliği görevi ile ilgili talimatnamenin yazılması ve onaylanmasına yardımcı oldu (7 Mayıs 1919). 11 Nisan 1920'de görevinden alındıktan sonra Millî Mücadele'ye katılmak için Anadolu'ya geçti (26 Haziran 1920). Milli Müdafaa Vekâleti Müsteşarı olarak matbuat, istihbarat ve propaganda işleriyle uğraşan birimin komutanlığını yaptı. Ekim 1920'de Batı cephesi komutan yardımcısı (Tuğgeneral) olarak 24 Ekim 1920 Gediz Türk Taarruzu'na katıldı. Sakarya Meydan Muharebesi'nde (23 Ağustos-13 Eylül 1921) Başkumandanlık kalemi başkanı oldu. 6. Kolordu komutanı olarak Büyük Taarruz'a (26-30 Ağustos 1922) ve Başkomutan Meydan Muharebesi'ne (30 Ağustos 1922) katıldı (Tuğgeneral). 4 Ekim 1924'te korgeneralliğe yükseldikten sonra 9. Kolordu Komutanlığı ve 3. Ordu Müfettişliği (5 Şubat 1925-22 Haziran 1925) yaptı. 3. Ordu Komutanlığı görevinde iken Şeyh Said isyanının bastırılmasında rol oynadı. 21 Ekim 1928 askerlikten emekli oldu. Samsun Valiliği yaptı (22 Ağustos 1926-20 Mart 1931). Dördüncü dönem (4 Mayıs 1931-23 Aralık 1934) ve Beşinci dönem (1 Mart 1935-27 Aralık 1938) Türkiye Büyük Millet Meclisinde İzmir milletvekili olarak bulundu. Bu görevi sırasında Ankara'da vefat etti (21 Eylül 1938). Almanca ve Fransızca biliyordu. İstanbul Edirnekapı'daki mezarı, 1988'de Ankara'daki Devlet Mezarlığı'na nakledildi. Başarı ve hizmetlerinden dolayı İstiklâl Madalyası ve Takdirname verilmiştir.

Halil BAL

KAYNAKÇA

GÖRGÜLÜ, İsmet, **On Yıllık Harbin Kadrosu (1912-1922)**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1993.

"İnanç, Kâzım", **Ana Britannica**, 11. Cilt, s.544.

KOCA, Salim, YALÇIN, E. Semih, "Mustafa Kemal Paşanın Dokuzuncu Ordu Müfettişliğine Tayininde Osmanlı Genel Kurmayının Rolü", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, C X, S 29, Temmuz 1994, s.402-403.

ÖNELÇİN, H. Adnan, **Nutuk'un (Söylev'in) İçinden**, Yüce Yayınları, İstanbul 1981.

TEVETOĞLU, Fethi, **Atatürk'le Samsun'a Çıkanlar**, Ankara 1971.

Kâzım Paşa (İnanç)

23/11/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/kazim-pasa-inanc-1881-1938/?pdf=3537> adresinden erişilmiştir